

HÁJEK

Únor
2026

Naše noviny

OBSAH

■ Program DSH

■ Pozdrav

■ Kvíz

■ Zajímavosti

■ Literární dílna

■ Rozjímání

■ Povídka měsíce

■ Představujeme

■ Kaleidoskop

■ Info z domova

**Srdečně vítáme nové
obyvatele, kteří
nastoupili do našeho DS.**

*Jozefa Kuchyňková,
Jindřich Janků,
Věra Rossová*

Zpravodaj Hájek vychází
v nákladu 200 výtisků pro potřeby
obyvatel Domova seniorů
Praha 4 Háje,
K Milíčovu 734 a je neprodejný.
Na vydání spolupracují:
Monika Stajnerová,
Dagmar Zavadilová, ředitelka DS,
ve spolupráci s klienty DS.

DOMOV
PRO SENIORY
HÁJE

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

8. 2. neděle 15:30 KAPLE

EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA PRO VĚŘÍCÍ I NEVĚŘÍCÍ

Téma: Návrat člověka k Bohu.

Podobenství o marnotratném synu je příběhem o Boží lásce a odpuštění.

Slovo: Jaromír Páchl s hudebním doprovodem.

11. 2. středa 10:00 SÁL

DŮVĚRNÍCI

Únorové setkání zástupců obyvatel s vedením domova.

11. 2. středa 14:00 SÁL

HUDEBNÍ KLUB

Zveme vás na setkání spojené s povídáním o zpěváku Richardu Müllerovi a s poslechem jeho nejznámějších písní.

15. 2. neděle 15:30 KAPLE

EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA PRO VĚŘÍCÍ I NEVĚŘÍCÍ

Téma: Jaký je Bůh – skutečná spravedlnost.

Bůh o sobě dává vědět tím co říká v Písmu, a především tím, jak jedná.

Slovo: Matěj Hájek s hudebním doprovodem.

17. 2. úterý 14:00 SÁL

PŘEDNÁŠKA O PRAZE

Zveme vás na přednášku o naší krásné Praze na Nejkrásnější pražské vily - 2. část, kterou nám představí paní Micková.

18. 2. středa 14:00 SÁL

VOLBY DŮVĚRNÍKŮ

Zveme vás na vyhlášení volby důvěrníků a shrnutí roku 2025 ve formě fotografií a představení programu na tento rok.

19. 2. čtvrtek 10:00 ERGOTERAPIE

BÁBOVKY

Zveme vás na oslavu únorových narozenin.

19. 2. čtvrtek 10:00 SÁL

PETR VELETA

Jste srdečně zváni na aktivní dopoledne spojené s poslechem hudby, pohybem a zábavou, kterým nás provede pan Petr Veleta.

24. 2. úterý 10:00 SÁL

TAJEMNÉ SOVY

Přijďte se podívat na přednášku a ukázkou sov z rodinné záchranné stanice Penthea, která funguje a pomáhá dravcům již bezmála 25 let.

25. 2. středa 14:00 SÁL

CESTOVATELSKÁ PŘEDNÁŠKA JAKUBA GRESCHLA

Srdečně vás zveme na poutavé povídání o cestovních výpravách.

27. 2. pátek 10:00 SÁL

CIRKUS SENIOR

Přijďte se pobavit, potrápit, potrénovat, a hlavně potěšit s našim cirkusovým lektorem Adamem Jarchovským.

Vážení čtenáři,

s odstupem jsem se rozhodla vrátit se k něčemu, co doprovázelo náš domovský časopis po dobu patnácti let, a to pozdravit vás v úvodu každého jeho nového čísla. Zvažovala jsem, zda tak učinit, nebo ne, témata se přeci jen za tak dlouhé období vyčerpají a pravda, nebavilo by mě psát jen

z jakési povinnosti s obavou, že vás mé řádky budou nudit, ba dokonce je po roce točit a opakovat.

A tak mám každý měsíc zhruba tři týdny do uzávěrky na to, přemýšlet, o jaké téma či zamyšlení se s vámi podělím.

Tentokrát to bude na téma jinakost. Mám jinakost ráda.

Je originální, ale ne vždy vítána.

Jak všichni víme, kdo se „zařadí do stáda“ a nevyčnává nic nepokazí, ale ani neprorazí. Je to také trochu o naturelu každého z nás, kterého se nám dostalo do vínku.

Zkrátka, každý jsme jiný - a právě to je na tom krásné.

Kolik lidí, tolik povah, jen v našem domově máme pěkný vzorek výše řečeného.

Někdo vstává s úsměvem, někdo s povzdechem - ale všichni s příběhem.

Každý s tím svým, čím jsme na světě déle, náš příběh je delší a delší. Život sám je opravdu škola, tedy asi každý z nás má na seznamu věci, zkušenosti a rozhodnutí, která by dnes nezopakoval, a naopak kterých může litovat...

Ale také na které může být pyšný.

Jak říká Malý princ: „Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očím neviditelné“. Možná právě proto jsou někdy důležitější tiché úsměvy a naslouchání než hlasité řeči, drobné každodenní laskavosti než velká slova.

A v tomto ohledu, dalo by se říci, se nám může život jevit ve svých různých etapách přetěžký... Rozhodujte se srdcem v dnešní pragmatické době, zaměřené na výkon a očekávaný výsledek. Je to těžké, a přesto slova Malého prince zmiňuji vědomě.

Ale zpět k dnešnímu tématu. Jinakost je jako koření v gastronomii. Moc je moc a málo je málo, ale když se dobře poskládá, když se dobře namíchá, vznikne něco jako fajn výsledek. V přeneseném slova smyslu, ať naše společnost na Hájích je dobře namíchným koktejlem originálních osobností a jinakostí.

Ať je nám společně dobře v časech dobrých i těch složitějších. Říká se, že smích „je nejkratší vzdáleností mezi dvěma lidmi“. A možná i dobrý lék - bez receptu, bez doplatku, ideálně s vedlejšími účinky v podobě dobré nálady.

Dagmar Zavadilová

Milí čtenáři,

v návaznosti na předešlý článek se dnes podíváme na další ze stěžejních experimentů sociální psychologie. Připomněli jsme si, že **konformita** je tendence člověka přizpůsobit se společenskému tlaku, ačkoliv jeho vlastní přesvědčení může být zcela odlišné. V běžném životě se však setkáme i s opačnou situací. Možná ji dobře znáte; mluvíte s někým, snažíte se mu nabídnout jiný úhel pohledu, opíráte se o logické argumenty... a přesto se jeho názor ani nepohne. Podobný jev zkoumali americký sociální psycholog Leon Festinger, autor **Teorie kognitivní disonance**, která patří k nejvlivnějším psychologickým teoriím 50.–70. let.

Kognitivní disonance (poznávací nesoulad) označuje stav mysli, kdy v nás vzniká napětí z rozporu mezi dvěma poznáními nebo postoji. Je to nepříjemný pocit, který si většina lidí dobře uvědomuje – i když si ho neumí vždy pojmenovat. Lidské postoje jsou přitom hluboce zakořeněné a mají své evoluční opodstatnění. Pomáhají nám rychle vyhodnocovat svět a rozhodovat se. Jsou úzce spojené s našimi hodnotami, které formuje i kultura, ve které žijeme. A právě proto je změna postojů často obtížná. A přesto postoje nejsou neměnné – s našimi zkušenostmi a věkem se mohou vyvíjet.

Festinger se svými kolegy tajně pronikl do náboženské skupiny pod vedením Dorothy Martin (v publikaci pod pseudonymem Marian Keech). Ta tvrdila, že prostřednictvím automatického psaní přijímá zprávy od mimozemské civilizace. Dle jejího proroctví měl 21. prosince 1954 přijít konec světa v podobě velké potopy. Skupina věřících se na tuto událost důkladně připravovala, prodali majetek, opustili své blízké... Věřili, že budou před potopou zachráněni vesmírnou lodí, jak pravilo proroctví. Když nadešel soudný den, nenastala ani potopa, ani se neobjevila loď. Nastala chvíle pravdy a odborníky zajímalo, jak se členové uskupení s touto skutečností vypořádají. Dorothy záhy ohlásila novou zprávu: svět byl zachráněn díky silné víře uskupení. A mnozí členové, místo aby své přesvědčení opustili, začali věřit ještě silněji. Právě tento obrat byl klasickým příkladem redukce kognitivní disonance: když realita odporuje našemu přesvědčení, často raději upravíme výklad reality, než abychom připustili omyl.

Protože každý z nás zastává celou škálu postojů a názorů, je disonance běžnou a vlastně nevyhnutelnou součástí lidského prožívání. Výzkumy navíc ukázaly, že mezi tím, co říkáme, a tím, jak se skutečně chováme, může být mnohdy nesoulad. Disonance nás vede k tomu, abychom nepohodlí nějak snížili – nejčastěji dvěma způsoby:

- Změnou chování
- Změnou myšlení (postoje)

Někdy přidáme ještě další vysvětlení, které nám umožní zachovat si původní postoj, a přesto se cítit lépe. Ukažme si teorii na situaci kuřáka, který si přejde přestat kouřit:

Redukce disonance změnou chování: Člověk si uvědomuje, že kouření škodí zdraví. Tento fakt je v rozporu s jeho jednáním, a tak se rozhodne přestat kouřit. Tím odstraní rozpor a napětí mizí.

Redukce disonance změnou myšlení: Kuřák ví, že kouření škodí, ale nechce nebo nedokáže přestat. Začne si tedy říkat: „Každý si nějak škodí...“ „Znám lidi, kteří kouřili do devadesáti...“ Tím zmírní napětí – upraví svůj postoj tak, aby lépe ladil s jeho chováním.

Redukce disonance přidáním elementu: Kuřák může disonanci tlumit i tím, že si k situaci přidá nové „ospravedlňující“ vysvětlení: „Kouření mě uklidňuje. A klid je pro zdraví taky důležitý.“ Tento nový argument pomůže cítit se lépe, aniž by se změnilo chování.

Kognitivní disonance je dnes vědecky doložený jev – tolikrát ověřený, že jej můžeme považovat za uzavřené téma. O to více stojí za pozornost, abychom se každý zamysleli nad chvílemi, kdy jsme podobné napětí sami prožili. Kdy jste naposledy cítili napětí mezi tím, co si myslíte, a tím, jak jednáte? Nebo jak jedná a uvažuje vaše okolí? Jak jste své napětí dokázali uvolnit? Upravili jste své činy, anebo myšlení?

Mgr. Adéla Růžicková, psycholog DS Háje

Zdroje:

Horký, M., Trojanová, J., Lučanská, K., & Kemková, K. (2015). Teorie kognitivní disonance. *PsychoLogOn*, 1-6.
<https://www.muni.cz/en/research/publications/1298561>
 Dyndová, H. (2022). Leon Festinger, Henry Riecken, Stanley Schachter: Když se proroctví nesplní: studie skupiny, která předpověděla konec světa. *Sociologický časopis*, 58(4), 464-467.
<https://sreview.soc.cas.cz/pdfs/csr/2022/04/05.pdf>

ARTETERAPIE

V našem domově jsme od ledna zařadili do programu aktivit také arteterapii. Rádi bychom jí tady krátce představili. Arteterapie je jemná terapeutická metoda, která využívá tvořivou činnost k podpoře psychické pohody. Pomáhá uvolnit napětí, vyjádřit emoce a prožít přítomný okamžik v klidné a bezpečné atmosféře. Nejde o výkon ani o výsledek, ale o samotný prožitek, který přináší pocit klidu, radosti a vnitřní rovnováhy.

Rádi bychom vás, klienty, pozvali do arteterapeutické skupiny, která nabízí prostor pro setkávání, sdílení a tvoření přiměřeným a šetrným způsobem. Skupina je vhodná pro všechny, kteří chtějí pečovat o svou psychickou pohodu, zůstat aktivní, podpořit paměť, pozornost a smyslové vnímání, a zároveň zažít radost ze společného času s ostatními.

Během setkání se seznamujeme a sdílíme v přátelské a klidné atmosféře. Postupně vyzkoušíme různé jednoduché tvůrčí a relaxační techniky a budeme pracovat s barvami, vůněmi, smyslovými materiály a nenáročnými pomůckami. Setkání podporují uvolnění, jemnou aktivizaci paměti a pozornosti, posílení jemné motoriky, prevenci sociální izolace a rozvoj radosti, tvořivosti a pocitu smyslu.

Účast ve skupině nevyžaduje žádný talent, ani předchozí zkušenosti s malováním nebo tvořením. Každý účastník pracuje svým vlastním tempem a způsobem. Důležitý je prožitek, ne výsledek. Arteterapeutická skupina nabízí bezpečný a podpůrný prostor pro odpočinek, tvoření a lidské setkání.

Ve čtvrtek 15. ledna už jsme první arteterapeutické setkání odstartovali. A jaké to bylo?

První setkání arteterapeutické skupiny proběhlo v klidné a přátelské atmosféře. Účastníci se nejprve společně naladili a následně se seznámili prostřednictvím jednoduchého tvořivého cvičení na téma sebeprezentace. Pracovali se svým jménem, příjmením nebo jménem, kterým je oslovuji jejich blízcí, a vyjadřovali jej pomocí barev, tvarů, znaků či symbolů.

Tvoření probíhalo pomalu, bez hodnocení a bez tlaku, každý svým vlastním tempem. Setkání přineslo uvolnění, pocit bezpečí a radost z tvoření.

Více informací vám poskytnou především aktivizační pracovnice Stáska a Ela, které skupinu mají na starosti, anebo jakýkoliv aktivizační pracovník.

Těšíme se na další společná setkávání!

1. Nataša Gollová (27. února 1912 – 29. října 1988) byla česká filmová, televizní a divadelní herečka.

V kterém filmu si nezahrála?

- a) Eva tropí hlouposti.
- b) Lízino štěstí.
- c) Madla z cihelny.

2. Masopust jsou dny plné veselí, masek a hudby.

Kdy masopust začíná a kdy končí?

- a) Začíná po svátku Tří králů a končí o Popeleční středě.
- b) Začíná 1. prosince a končí na Štědrý den.
- c) Začíná na Tří krále a trvá přesně tři týdny.

3. Co se tradičně dělá na konci masopustu?

- a) lidé si svlečou masky a házejí je do rybníka
- b) pochovává se basa
- c) vypije se zbylý alkohol, aby se přes půst „nezkazil“

4. První český tělovýchovný spolek Tělocvičná jednota Pražská byl založen 16. 2. 1862 v Praze Miroslavem Tyršem a Jindřichem Fügnerem. Jaký název později přijal?

- a) Sokol
- b) Dělnická tělocvičná jednota
- c) Orel

5. Ve kterém (jediném) filmu Zdeňka Milera (*21. 2. 1921) postava Krtečka mluví?

- a) Krtek a lízátko
- b) Krtek a autíčko
- c) Jak krtek ke kalhotkám přišel

6. Který z citátů nepatří Janu Werichovi (*6. 2. 1905)?

- a) Kdo chce, hledá způsob. Kdo nechce, hledá důvod.
- b) Bůh stvořil člověka, ale nedal si to patentovat, a tak to teď po něm může dělat kdejaký blbec.
- c) Inteligentní lidé se snaží problémy řešit, geniální se je snaží nedělat!

7. Které zvíře se v únoru často probouzí ze zimního spánku (podle tradice)?

- a) ježek
- b) medvěd
- c) liška

8. V jakém roce došlo k události označované jako „Vítězný únor“?

- a) 1938
- b) 1945
- c) 1948

9. Josef Kajetán Tyl (4. února 1808 – 11. července 1856) byl český dramatik, režisér, herec, překladatel, divadelní kritik, spisovatel a novinář. Kde se narodil?

- a) V Kutné Hoře.
- b) V Plzni.
- c) V Praze.

10. 14. února slavíme den sv. Valentýna, což je svátek lásky a náklonnosti mezi partnery. Posílají se dárky, květiny, cukrovinky a pohlednice se srdcem.

Víte ale, kdo byl sv. Valentýn?

- a) Italský poustevník, který pomáhal zamilovaným dvojicím na útěku.
- b) Voják, jehož proslavily milostné dopisy z fronty.
- c) Katolický biskup žijící v Římské říši.

*Vážení čtenáři a luštitelé,
na otázky v prosincovém kvízu
odpovědělo 10 čtenářů.*

Deset správných odpovědí měli:

**Petr Franěk A0,
Ilona Bednářová A2, Tým A3,
Věra Ličmanová B0.**

**Devět správných odpovědí
neměl nikdo**

**Osm správných odpovědí
neměl nikdo**

GRATULUJEME!!!

*Nejvíce vás potrápila otázka
č. 3. a 4*

***Důležitá informace:** vyplněné kvízy
je nutné vhodit do schránky na
oddělení A0 nejpozději do 20.
v daném měsíci. Později vhozené
kvízy už nemohou být započítány
a uvedeny v časopisu Hájek, a to
z důvodu uzávěrky a tisku
časopisu.*

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

- 1. C: Zlín
- 2. C: Stánky
- 3. C: Johanka z Arku
- 4. A: Wolfgang Amadeus
Mozart
- 5. B: František Němec
- 6. B: loutkářství
- 7. A: Lemberk
- 8. C: lepra
- 9. B: Rumburaka
- 10. B: přinesou jistě samou
slotu jen.

Literární dílna

Z husta chlapci zhusta konec masopusta...

Věra Ličmanová

Vánoce 2025 jsou již minulostí, pokojně odpluly do hlubin času. Čekají na nás jaro a Velikonoce. Než se dočkáme, užijeme si fašank neboli masopust. A cože to je? Období od Tří králů do Popeleční středy. V tento čas plný dobrého jídla a pití, plesů a tanečních zábav nám pomáhá dočkat se Velikonoc. Naši předkové vytvořili neoficiální svátky, které pečlivě dodržovali a nám v dědictví zanechali. Masopust se slaví v mnoha státech celého světa v různých podobách. Má různé názvy – fasching, karneval. Časové období, kterým je průběh fašanku vymezen jsou obecně známa. Masopust především reaguje na vegetační cyklus a roční období. Dnes je masopust ponejvíce pojímán jako závěr plesové sezóny. Je to poslední bujná zábava před šestitýdenním postem (půstem). Kalendář folklórních zvyků – těch postních – začíná Popelení středou.

Konec zábav až do Velikonoc. Ale teď ještě ne.

Fašank měl zajistit úrodu na polích a užitek ze zvířat. Důležité jsou průvody masek, které také měly svou symboliku. Např. slaměný oblek zvaný „slaměňák“. Dále figurína zvířete, ženicha nevěsty apod. Další masky nebyly stálé, reagovaly na situaci v obci. Lidé se maskovali maskami, ale i malováním. Na Uherskobrodsku se dodnes tančí mečové tance, které měly odehnat zlé mocnosti.

Tanečníci před domy zatančí a dostanou odměnu – do košíku: slaninu, vejce, koláčky, slivovici.

Po skončení obchůzky je „pochovávaní“ basy s legračním hodnocením „hříchů“ obecních radních i pana starosty, uspořádá se hostina z darů a ráno hajdy na popelec. Včera byla fašank, dneska je konec a zítra půjdeme na popelec.

Dětské kolední obchůzky:

Vynášení Morany a Marka – dodržují se do dneška.

Morana – slaměná figurína oblečená do šatů. Děvčata jí nesou k řece za zpěvu. Zpívá se: „Neseme, neseme Mařenu, na oleji smaženou.“ Poté jí u řeky zapálí a pošlou jí po vodě. Pak jdou s „létečkem“ . ozdobená borová větvička, s kterou obchází vesnici po koledě, přitom zpívají: „Neseme, neseme nové létečko, buďte baběnky veselé, veselé, pod okénkem sedajte, a kořalenu pijajte. Svatý Jiří vstává, zemi odmykává, aby tráva růstla, všelijaké kvítí. Modrá leluja, kdes klíč poděla. Na lavici, na lavici, na tej zlatej truhlici. Šla má milá ke mši, klůče zebrała a přezlaté rúcho do truhly dala.“

Současně chodí hoši s Markem, což je mužská obdoba Morany a volají: „Nesem, nesem Marka, na oleji smaženého a ve vodě vařeného s octem, cibulu, s mlynářovým mikulů. Marku Marku krásný, kdes ty husy pásł. Pásł sem jich pod dubem s mlynářovým Jakubem.“

Ke starým zvykům patřily obchůzky chlapců s řehačkami. Hrkání se provádělo třikrát denně v Pátek i ve 3 hodiny odpoledne.

V týdnu před Velikonocemi se všechno připravovalo k oslavám, uklízel se celý dům, pořizovalo se nové oblečení. V kostele se světily kočičky – měly chránit proti bolestem v krku. Pro „velkou očistu“ se chodili umývat do potoků a nesmělo se hýbat zemí – tzn. pracovat na poli. V sobotu nebo v neděli bývalo zvykem vysypávat milencům cestičky. Často tak vyšly najevo zálety ženáčů, nejvíce se však mládež těšila na pondělní obchůzku.

Malí chlapci po příbuzných, velcí za děvčaty. K dobrým mravům děvčat patřilo skrývání a stud.

Svazek prutů se nazýval různě: šibák, mrskač, kančůch. Po pohoštění děvčata na tatary, mrskače vázala pentle a darovala kraslice.

Ty hlavně svému milému, čímž dávala najevo své city. V úterý ráno bývala ženská šlaháčka, kterou hlavně využívaly ženy na své manžely. Skončily Velikonoce, ale neskončily svátky a slavení.

Kamenička

Karel Pešťák

Krušné hory. Pohoří podél česko-německé hranice. Začíná na západě u Kraslic a končí na východě u Děčína. Je to zhruba sto třicet kilometrů. Nejvyšší vrchol Klínovec 1244 metrů nad mořem. Bylo mi málo přes dvacet pět let. Přebíral jsem lesnický úsek s názvem Park. Nacházel se v okolí zámku Červený Hrádek v Krušných horách. Hajný, který mně úsek předával, byl nepříjemný. Takový morous. Moc informací nepředal. Spěchal. Tvář zarostlá černými vousy. Na hlavě klobouk ozdobený štětkou z jezevce.

Víc než předání lesnického úseku je pro hajného rozvodové řízení. Byl nevěrný své manželce.

Přistihla ho s kalhotami pod kolena s mladší kolegyní. Žena mu udělala scénu jako v divadle.

Z trucu mu odpověděla stejným dílem.

Hajný přestal být hajným. Šel pracovat do dolu, rubat uhlí.

Jeho bývalá žena se po rozvodu vdala. Pak se znovu rozvedla. Říkalo se, že svého rozvodu litovala.

Prý se zas tak nic hrozného nestalo. Její bývalý chlap byl chlap, který se těžko hledá.

Svůj lesnický úsek jsem poznával sám. Nové lidi, okolí, přírodu, zvěř. Nová místa. Soví vrch.

U červeného dubu. U křížku nebo Bílého jelena. Tajemné místo U knížecí hrobky s děsivou

legendou. Krušné hory mě stále víc přitahovaly. Nebyly krušné. Byly laskavé a kouzelné.

Měly všechno, na co si vzpomenete. Hory. Sníh. Rašeliniště. Hluboké lesy plné zvěře i ptáků.

Houby i lesní plody. Rybníky. Potůčky, potoky i říčky. Kamencové jezero. Hrady a zámky. Lázně i uhelné a rudné doly.

Toulám se Krušnohorským pohořím, tam jsem se podruhé zamiloval. Nebyla to dívka ani půvabná žena. Byl to malý potůček. Jmenoval se Kamenička. Potůček, který pramenil v Krušných horách ve výšce 815 metrů nad mořem pod Jelením vrchem. Nebyl velký, jen 7,2 kilometrů dlouhý. Ústí do řeky Chomutovky v 390 metrech nad mořem.

Slyším, jak proudí mezi kameny. Voda vytváří kouzelnou melodii. Proti proudu je přírodní rezervace.

Buky nad Kameničkou. Dvě stě let staré buky. Dojdu až k pramenu. Postojím. Vracím se po proudu Kameničky. Čeká mě dlouhá a krásná cesta.

Jsem u Novodomského potoka. Nedaleko je Dieterova štola. Délka 1200 metrů. Výška 1,8 metrů a šířka 1,2 metrů. Odtok rašelinné vody. součást přehrady Kamenička. Ústí do řeky Chomutovky.

Zhruba 1,5 kilometru od bývalého III. mlýnu je vodní nádrž Kamenička. Technická památka. Byla vybudována v letech 1899 až 1904. Dříve údolní přehrada císaře Františka Josefa I. Délka 153 metrů. Výška 33 metrů. Na stavbě pracovalo 700 až 1000 dělníků z Chorvatska a Itálie.

Slouží k zachování pitné vody. Vstup není povolen. Koupat se v ní nelze. Kolem nádrže vede turistická cesta. Ve vodě žije ropucha obecná, mník jednovousí, střevele potoční, slepýš křehký i rak říční.

Moje cesta pokračuje malebným Bezručovým údolím. Restaurant a penzion Drhý mlýn. Dám si pívko a jdu dál. Za několik minut restaurant a penzion První mlýn. Vítá mě servírka. „Co si dáte, lesníku?“ Bramborák a samozřejmě pívko.

Konečně doma. Pes na mě kouká - půjdem na procházku do lesa? To víš, že ne. Dám si sprchu.

Sednu si do křesla. Slyším bublající potůček Kamenička. Vzbudil jsem se až druhý den zrána. Slunko svítilo nad Krušnými horami.

Název pochází z bohaté hornické tradice. Od slova krušec, rudný kámen, a slovesa krušit, drtit, těžit rudu. Název odkazuje na krušení rudy. Ne na krušný život. Prožil jsem zde 67 krásných let. Léta, na která se nedá zapomenout.

Idylka

Věra Skoupá

Ve čtvrtek odjel Petřík s rodinou do Alp na lyžování. Pro mě a Bohouše nastala povinnost starat se o dům a zvířátka. Pátek jsme si vylepšili večerním koupáním v naší nové, tvarované vaně.

Abychom se do vany vešli, museli jsme se proplést jako houska. Já jsem měla nohy na Bohoušovo ramenech a on zase na mých.

Bylo to legrační, a měli jsme radost, jak jsme se srovnali, a že nám koukají z napěněné vody jen hlavy. Po nějaké době to začalo být nepohodlné, a tak jsem se snažili nějak se vyhrabat.

Bohouš mě chytil za nohy, že je přehodí, a já zajela hlavou pod vodu. To nesnáším. Od mládí se pokouším potopit hlavu. A nedokážu to.

Pohoda byla pryč. Zmatek, zoufalství a beznaděj. V domě nebyl nikdo, kdo by nám pomohl z vany. Pavlíkovi zavolat taky nešlo. Neměli jsme v koupelně mobil.

Ponaučení: „Víme, že se do vany dva nevejdeme.“

Velký úklid

Bohumil Skoupý

Jednoho dne se babička Věra rozhodla, že udělá větší úklid. Začala tím, že ze stolu vyházela vše, co tam podle ní nemělo dělat. A tak se stalo, že v kotelně na podlaze skončily mezi jinými věcmi i plány domu a stavební povolení. Děda, který náhodou do kotelny vešel, když uviděl tu spoušť, alespoň papíry narychlo položil na stůl, a aby tu hromádku nikdo nevyhodil, položil navrch své brýle. Jak už to ale bývá, na celou záležitost zapomněl až do doby, kdy brýle nemohl najít.

To si zase vzpomněl, kde je nechal, ale oni už tam nebyly, a nebyla tam ani hromádka s papíry. Začalo dědovo vyšetřování.

Brzo se vysvětlilo, že Marcelka přidala na hromádku ještě nějaké další papíry, brýlí si nevšimla, a celé to nandala tátovi do tašky, aby to vyhodil po cestě do práce do kontejneru blízko letiště.

Kontejner byl tak velký, že táta raději dědovi doporučil, aby si vzal žebřík, jinak by se také z kontejneru nemusel už dostat.

A tak se rodina vydala na dobrodružný výlet, hledat blízko ruzyňského letiště ten správný kontejner. Naštěstí vše dobře dopadlo, a všechny věci byly nalezeny.

Děda se o toto dobrodružství dopisem pochlubil svému bratranci do Českých Budějovic a tomu se příběh tak zalíbil, že k němu namaloval i obrázek.

Milí čtenáři,

v naší kapli jsme nedávno vytvořili pietní místo, které slouží k vzpomínce na obyvatele, již nás opustili. Toto místo nabízí klidné prostředí pro osobní zastavení a zamyšlení. Na pietním místě je umístěna vzpomínková kniha, do které může každý z našich klientů, zaměstnanců a návštěvníků zapsat své osobní vzkazy těm, kteří nás opustili. Kniha se stává jakýmsi společným památníkem, kde se setkávají slova úcty, vděku a lásky. Svou vzpomínku můžete vyjádřit také rozsvícením svíčky, které jsou v kapli k tomuto účelu přichystány. Svíčky jsou z bezpečnostních důvodů elektrické. Děkujeme.

Drazí přátelé,

Podle prastarého zvyku, postní doba začíná „Popeleční středou“. Popel nám připomíná, jak je všechno v našem lidském životě pomíjivé. Jak ten náš život rychle utíká. Jak důležitá a prospěšná je v našem životě nutnost využít každý den k radostnému životu. Radost, klid, pohodu, úsměv to je naše postní doba; to je náplň pro náš život. Příprava na velikonoční svátky, na svátky blížícího jara, na svátky Kristova vzkříšení. Popeleční středou vykročíme na čtyřicetidenní cestu, která vrcholí na Velikonoce.

Je to cesta k hlubokému zamyšlení, jestli ta má cesta je dobrá, jestli má správný směr, jestli prospívá mně i mému okolí. A k tomu nás vede modlitba. Modlitba, třeba i svými slovy, nebo některá, kterou známe. Modlitba je rozhovor, komunikace. K modlitbě nás vybízí Ježíš Kristus, Syn Boží. Ježíš řekl svým učedníkům: „Proste, a dostanete, hledejte, a naleznete; tlučte, a otevře se vám! Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Vždyť, kdo je mezi vámi takový, že dá vlastnímu synovi (dceři) kámen, když ho poprosí o chléb? Nebo když poprosí o rybu, že mu dá hada? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá dobré věci těm, kdo ho prosí. Co tedy chcete, aby lidé dělali vám, to všechno i vy dělejte jim, neboť v tom je celý Zákon i Proroci“ (Mt 7,7-12). Před časem se stala v chicagské nemocnici zajímavá událost. Šestadvacetiletý laborant se při práci náhle svalil na zem zasažen srdeční mrtvicí. Lékař, který byl náhodou nablízku a zjistil zástavu srdce, otevřel kapesním nožem hrudní dutinu, prsty se prodrál mezi žebra a začal masírovat srdce. Po usilovné masáži srdce začalo znovu bít, laborant byl zachráněn. V novinách se psalo o nesmírně odvážné duchapřítomnosti lékaře, která zachránila život tomu laborantovi. Ale dělo se tam ještě něco jiného. V té nemocnici sloužily řeholní sestry, a ty se sběhly a modlily se.

Vznikla potom polemika: Kdo zachránil laborantovi život? Pohotovost lékaře nebo modlitba zbožných sester? Jistě všichni cítíte, že tahle otázka je špatně položena. Můžeme říci: „Mnoha pacientům byl zachráněn život masáží srdce, i když při tom neklečely na dlažbě řeholní

sestry.“ Ale také můžeme říci: „V každé minutě každého dne je po celém světě sepnuto k modlitbě mnoho rukou lidí, kteří se modlí za ty, co jsou právě v nějaké nesnazi.“ Určitě při každé bohoslužbě se všichni přítomní modlí za ty, kteří to nejvíce potřebují, za nemocné, za ty, kdo mají nějaké trápení, ať fyzické nebo duševní povahy. Modlitba je především pozdvižení naší mysli k Bohu. Je to naše přiblížení k Bohu srdcem. Je to radostné vyznání důvěry v Boží dobrotu. Sám se často modlím za lékaře, aby určil správnou diagnózu, správný postup, jak řešit další kroky, aby bylo dosaženo nějakého pokroku, nějakého zlepšení. Modlím se i za řidiče, aby dojeli v pořádku do cíle. Ale také za zdravotní personál, aby s ochotou a láskou vytvářeli příjemné prostředí. Stále je tolik potřeb, úmyslů, za které je dobré modlit se. Někdo řekne, neumím se modlit, ale chtěl bych to umět. Je to podobné, jako při atletických závodech. Na začátku koncentrace, soustředit se na start. A potom se vydat na trasu – modlit se! A možná, že nám docházejí na trase síly. Cítíme únavu. Tak můžeme poprosit Ježíše Krista: „Pane Ježíši, ať vytrvám až do cíle!“ Svěř se mu, aby tě obcerstvil na té tvé cestě, aby byl tvým společníkem, aby tě inspiroval k vytrvalému běhu, ke každodenní modlitbě. Do tvé modlitby patří i lidé kolem tebe, přátelé... Hovoř o nich s Bohem, pomůže to tobě i jim. Časem zjistíš, jak je máš rád, jak je miluješ. Jak na ně myslíš, jak jim přeješ krásný život, všechno dobré a milé. To je to důležité, přikázání, které nám dal Ježíš: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci. Lidský život je o lásce. Proto nás Ježíš stále vybízí: Milujte! Tolik lidí kolem vás potřebuje vaši lásku, úsměv, dobré slovo, modlitbu... Neřešte nepodstatné věci, ale ty důležité, které mají věčné trvání. A tím je láska, dobré vztahy, milé prostředí. To je postní doba, aby náš život byl Bohu milý, abychom se dobře připravili na svátky velikonoční.

Rozloučili jsme se:

Ludmila Hučínová, Václav Štefl, Eva Maštalková,
Magdaléna Fialová, Jitka Stuchlá, Jaroslava Trepková

Váš jáhen Pavel Urban

1. K NÁSLEDUJÍCÍM SLOVŮM NAPIŠTE SLOVO NADŘAZENÉ (TAKOVÉ, KTERÉ JE SPOJUJE A VYSTIHUJE).

Smeták, koště, kyblík, hadr –
 Zrak, sluch, hmat, čich –
 Kávovar, mixér, kráječ chleba, šlehač –
 Škoda, Ford, Renault, Citroen –
 Hrách, fazole, cizrna, sója –
 Komédie, thriller, kovbojka, horor –
 Ahoj, čau, dobrý den, nazdar –
 Lazebník, písař, šenkýř, apatykář -

2. PEČLIVĚ SI PŘEČTĚTE A ZKUSTE SI ZAPAMATOVAT NÁSLEDUJÍCÍ ADRESU. POTÉ JI ZAKREJTE A ZKUSTE JI ŘÍCT ZPAMĚTI.

Eliška Studničková
 Vodnická 13
 Praha 4
 149 00

3. NAPIŠTE VĚTU, KDE VŠECHNY SLOVA ZAČÍNÁJÍ NA ZADANÉ PÍSMENO.

Př. Kudrnatý kutil Karel kreativně koval kolo.

a) M

b) S

4. ZMĚŇTE JEDNO PÍSMENO, ABY VZNIKLO NOVÉ SLOVO.

VEKA –

VŮL -

ČOČKA -

ÚBOR -

VANA –

MOZEK –

OSEL –

STROP –

KLAS –

ŽIDLE –

KRÁSA –

POSTEL -

5. DO KAŽDÉ VĚTY, JAK SE HODÍ, DOPLŇTE NÁZEV JÍDLA/POTRAVINY.

Tak tomu nerozumím ani za

Někdo má rád holky – jiný zase

V dalekohledu mi praskla, když mi upadl na zem.

Ti jsou si podobní jako

V závodě se umístili na čtvrtém místě, čekala na ně medaile.

Zase jsem se nechal nachytat a skočil jsem mu na.....

Je ještě mladý, teče mupo bradě.

Srst knírače je hrubá a má zbarvení a

Její dcera se nevдалa, zůstala na

Jestli už tam chodí on, tak to nikomu nebudu ložit do

Moc se omlouvám, ale vůbec jsem to nepochopil, mám v tom všem.....

Toje ostré jako, dám si ještě jedno.

Do práce, vy lenoši, to by vám šlo, si tady jen válet

Od podzimu jsem začal chodit do posilovny, chtěl bych mít na břicho pekáč

6. SKRÝVAČKA – NAJDĚTE V NÁSLEDUJÍCÍCH VĚTÁCH NÁZVY STROMŮ A KEŘŮ.

Toto je dle nového znění zákona nepřípustné.

Ten skautík pomohl ohroženému stromu.

V kostele klečeli věřící i nevěřící.

Na Zborov i celou bitvu nezapomínáme.

Již to zebe. Zima nás pěkně přivítala.

V krbu top olšovým dřevem, nikdy jehličnanem.

Tak to dodělej a v orbě pokračuj.

PŘEDSTAVUJEME VÁM

Miluju špenát, ale mám na něho alergii, nesnáším lenost a všude chodím včas. Dokonce si nepamatuju, že bych někdy přišla někam pozdě. V devadesátých letech jsem jednou vezla na nějakou akci svoji malou dceru a hodně nás zdržela, tehdy jsme na to jako Pražané ještě nebyli tak zvyklí, kolona na příjezdu do centra. „Mami, my přijdeme pozdě,“ strachovalo se dítě.

Já se jen zeptala: „Ty jsi někdy se mnou přišla pozdě?“ Zamyslela se a řekla: „Vlastně ne.“ Až teď, po šedesátce, se mi poprvé stalo, že jsem si o den spletla termín u lékařky. Asi za to může i to, v jakém spěchu žijeme, říkám si.

I o tom si povídáme na Literární dílně, kterou vedu s očekáváním, co nového se dozvím, čím se já sama od účastníků obohatím. Nejde nám o znalosti světové či české literatury, ani o to, kdo napíše úžasnější povídku, myslím, že se chceme hlavně potkávat, čerpat inspiraci v tom, co jsme prožili.

I díky tomu se občas někdo osmělí a přes počáteční rozpaky přinese svůj literární počín k přečtení. A pak se dotyčný či dotyčná nestačí divit - my, posluchači, jsme nadšení. A já mám obrovskou radost.

Zkuste popřemýšlet, zda by takové setkání nebylo i pro vás obohacující. Navštívit naši Literární dílnu můžete jen tak nezávazně, třeba jen jednou. Můžete jen sedět a dívat se, vstřebávat atmosféru. Nebo se samozřejmě každou středu od deseti hodin v Reminiscenční místnosti hned zapojit do našich aktivit. Ráda třeba propojuji současnost s něčím významným z minulosti.

Ideálním autorem je Karel Čapek. Já sama ho znám především jako divadelníka, protože mám vystudovanou dramaturgii na pražské DAMU, ale i jeho postřehy třeba z dobových Literárních novin jsou také dnes platné. V soukromé i veřejné sféře. Nakonec, Karel Čapek byl i stěžejním autorem ve vašem časopise Hájek. Dnes už mohu trochu nesměle říkat a psát v našem časopise, protože se na jeho podobě také podílím.

Svou profesní kariéru jsem totiž spojila nikoliv s divadlem, ale s médií. Víc jak třicet let pak s tištěnými médii, s novinami. A tam jsem pochopila, že nejvíc všechny táhnou příběhy, příběhy lidí, co něco dokázali, jsou vzorem pro ostatní nebo třeba bojovali či bojují s nepřízní osudu. Důležité ale je čtenáře nepoučovat, nechat na něm, ať sám k přečtenému textu zaujme stanovisko.

Této zásady se snažím držet i v Hájku, pokud jde o autorské texty. Co by se ale mohlo vylepšit, co vám, klientům DS Haje, v něm třeba chybí, mě velmi zajímá. Těším se na vaše podněty třeba právě na Literární dílně. Od lednového čísla jsme Hájek trochu pozměnili, já sama například vyrazím mezi vás a snažím se trochu reportážně zachytit, co se v domově děje.

Už jsem psala o přípravách vánočního koncertu, v tomto čísle se dočtete o prosincovém setkání s dětmi a v plánu mám některý z výtvarných kroužků.

Vaše Jana Hanušková

Naše setkání na Literární dílně probíhá každou středu.

Školák Kája Mařík

Kájův první den školy

Maminka Káji Maříka chystala svého nejmladšího synka k zápisu do 1. třídy obecné školy. Tatínek, hajný Mařík, byl vysoké postavy, silný v ramenou, měl dlouhý šedivý plnovous. Pobízel: „Tak už, maminko, abychom vyšli; máme hodinu cesty, ať včas ještě dojdeme do kostela.“ Maminka Káju pokřižovala a posledně ho napomenula: „Kájo, buď hodný, nezlob a zastav se u tety Albíny, aby si přišla pro tu husu! Každého pozdrav! A ne, abys rukávem utřel nos! Máš v kapsičce šátek. A už s Pánem Bohem jděte!“ Kájovi se nechtělo. Dodneška vyrůstal na samotě, v lese, v zahradě. Maminka prominula mu víc než ostatním, už odrostlým. Tatínek byl skoro celý den v lese, a Kája, když slyšel, že musí do školy, zavrtěl kučeravou hlavičkou a řekl rozhodně: „Ba ne, mami! Já do školy nepůjdu. Nemám na to kdy!“ Trvalo dlouho, než Kája pochopil, že musí. A když řekla maminka: „Za týden půjdeš,“ ohrnul červený rtík a usmál se: „Jéje, za týden, to je ještě doba! Mami, to je asi jako rok?“

A vyběhl do lesa. Ale týden se překlonoil jako hodina, a dnes tedy přišel den, v němž Kája vyšel s otcem do školy. Jediné, co ho utěšovalo, byly kapsičky, které mu maminka na bundičce i v kalhotkách musila ušít. Liboval si: „Tatínku, to už jsem jako velkej pán. Mám sto kapes.“ „Sto?“ ptal se otec. „Máš tři.“ „A to je víc než sto, tatí?“ „Počkej, tomu se ve škole naučíš!“ Kája poskakoval vedle tatínka a zdál se býti podle jeho vysoké, statné postavy jako hříbeček pod doubkem. Jenže nebyl tak nehybný jako hříbeček. Jak se ukázala věž kostela, zastavil se Kája: „Tati, já tam přece nepůjdu! Pojdte, vrátíme se! Mamince je beztoho doma smutno. Já tam ve škole nevydržím sedět!“ „A to by tak bylo, Kájo! Jen pěkně pojd! Nic se neboj! Kdyby se ti ve škole nelíbilo, nesu panu učiteli zázračnou mast.“

Tou tě pomázne a hned se ti bude ve škole líbiti.“ „Mast, tatínku? A kde ji máte?“ „Pod kabátem, synáčku, tu nesmí ofouknout vítr.“ Sezváněli do kostela, když vcházel oba na náměstí. Kája znal v městě jen kostel, kam ho někdy v neděli vzali rodiče s sebou. Pod kostelem znal krámek tety Albíny, pekařky. „Hezky si narovnej kapsy a pojd! To budou kluci koukat, že už máš kapsy.“ Kája se usmál:

„A což kdyby věděl tatínek, že mám v každé kapse

něco? V jedné malou žabičku, tu zelenou, a v druhé ve škatulce pár chlupatých housenek, a v třetí na bundičce — střevlíky!“ Usmál se blaženě a vcházel s otcem do kostela. Tam bylo plno dětí. U mřížek se jich jen hemžilo. Hajný postrčil Káju mezi ně, sám sedl do první lavice: „Musím dát pozor na toho našeho divocha.“ Po mši svaté šli do školy. Mařík představil Káju: „Prosím, vedu synka k zápisu. Karel Mařík se jmenuje, ale Kája mu říkáme. Neuměl vyslovit Karel. Když o sobě mluvil, říkal vždycky: ‚Já Kája,‘ a už mu to zůstalo. Prosím pěkně, pane učiteli, je to dítě lesa, je skoro pořád mimo domov, divoch je to. Aby s ním něco pořídili, mast jim na něj nesu,“ a vytahoval zpod burnusu hned tři pěkné svižné proutky. „Snad toho nebude třeba,“ usmál se pan učitel, jemuž se čiperný Kája s velkýma černýma očima náraz zalíbil. „Bude, bude, pane učiteli. Jen masti nešetřejí!“

U nás v lese dost jí roste.“ Po zápisu napomenul Káju a odcházel. Kájovi se zatím ve škole náramně líbilo. Sedl na vykázané místo a rozhlížel se třídou. „To je to tu velké,“ myslil si, „jako celá naše hájovna. V prostředku kříž jako u nás doma, obrázky — moc hezké obrázky.“ Pan učitel píše, pořád píše, najednou vstává a ptá se: „Kdopak z vás se umí modlit Otčenáš?“ Kája vyskočí: „Já, a taky Věřím v Boha a Zdravas, Královno, Andělíčku, a já, pane učiteli, umím modlitbiček — vo co, že jich neumíte tolik jako já?“ Pan učitel se usmál a počítal zdvižené ruce: „Tedy všichni. Dobře. Pomodlíme se!“ A modlili se Otčenáš. Potom už musilo býti ticho, a to se Kájovi nelíbilo.

Chvíli poslouchal, ještě chvíli se rozhlížel, a najednou si vzpomněl, že ještě dnes neviděl ani jednu veverku, ani jednoho králíka. Vzpomněl si také, že tatínek přinesl panu učiteli lískovky. Tamhle ležely na skříni zcela tiše, však kdyby pan učitel vzal jednu do ruky a někoho s ní šlehl, panečku, to by bylo zpěvu! Doma také jich mají na almárce zásobu. To byla ta mast! O tu moc nestál. Té je doma dost. Péťa, pes honící, také ho jistě hledá. Nic platno, musí domů. Smáčkl v ruce čepici a jako šipka z lavice. „Kampak?“ zavolal pan učitel. „Už mne to tu mrzí. Musím domů! Nemám kdy!“ Dveře za ním přiklaply, a

Pokračování na straně 14

než se pan učitel za ním rozběhl, byl už Kája v druhé ulici. Nejdřív utíkal, pak šel poklusem, a za městem zmínil krok. „Měl jsem vyřídit tetě, aby si přišla pro husu. Musím se vrátit!“ Rozhlédl se opatrně. Nikdo za ním nešel. Vzal to zčerstva ulicí ke kostelu. Otevřel dveře u krámků tety Albíny, zvonek zadrnčel, to byla krása! Co se tatínka naprosil, aby také koupil zvonek nade dveře, nic platno! Otevřel a zavřel dveře několikrát a kochal se v libém znění zvonku. Teta vyšla: „Pěkně vítám, školáčku, to jsem si hned myslila, žeš to ty. A to vás brzo pan učitel pustil!“ Kája se zarazil: „Ba ne, teta, on nás nepustil, já šel sám. A máte si přijít pro tu husu!“ „Tak ty jsi utekl, no, to je pěkné! Tak jen běž a vyřiď, že v neděli přijdu!“ Kája vyšel. Ani housku nedostal a pomalu se vlekl domů. To byl první den jeho školy.

Kája utíká ze školy

Ze školy šel Kája k domovu čím dál pomaleji. Neměl žádné radosti. Myslí na tetu. Jak mu to řekla? Že utekl? Ale ne, on neutekl, jen už ho to ve škole mrzelo, proto šel. Když ho to už mržovalo pozorovat ptáky a veverky v lese, šel domů.

A když ho doma omrzelo stavět ze špalíček od strýčka truhláře, šel do lesa. Dnes ho to omrzelo ve škole, tak šel domů. Sedl si na pařez a zamyslel se. Sáh po žabičce do kapsy, byla tam. Zatřepal krabičkou se střevlíky, byli tam. I housenky byly na svém místě. Vida! Ani to klukům nemohl ukázat. Neměl kdy. Pořád pan učitel něco povídal. Že ho to také nemrzí! Vytáhl ve škole jednu škatulku s brouky, maličko ji otevřel a přistrčil pod nos té holce, co před ním seděla. Ale ta vypískla a pan učitel uhodil rukou do stolu a zavolal: „Ticho!“ „Inu, hloupá holka! Holky jsou všechny hloupé,“ myslil si Kája. Když byl ještě malý, říkával mamince: „Mami, kdybych tak měl sestřičku!“ A maminka odpovídala: „Nedopouštěj Pán Bůh! Ta by od tebe zkusila!“ Ale od té doby, co už je velký, protože má kapsy, nechce o sestřičce ani slyšet. Beztoho by byla zrovna tak hloupá jako pánovic Zdeňka. Pánovic, to byli lesmistrovic. Když vzácná paní — tak se jí říkalo — pro něj poslala, že je Zdeně smutno, aby si šel s ní hrát, byl z toho rámus. Vzácná paní dala mu svačinu — panečku, ještě teď se Kája ulizoval —, to nebyla praženka ani káva, kterou maminka vařila jen v neděli! Bylo to husté, sladké, hnědé. Zdeňka řekla, že je to „čikuláda“, tu by pil hned. A k tomu dostal takové vykládané koláčky. Zakousl se do nich, ale jen se

to drobilo. Takové maminka nedělá. A když se hezky najedl, řekla vzácná paní: „Jděte si na zahradu a hraj si se Zdeňou!“ Tak šli a Zdeňka si sedla pod strom. Kája vytáhl několik krabiček zpod bundičky. Tenkrát ještě neměl kapes. Do klína naložil jí housenky a ty malé žabičky, co jich je plno po dešti. Zdeňka začala ječet a křičet, vzácná paní běžela do zahrady a on druhým východem k lesu. Přišel domů a řekl: „Já už nechci sestřičku. Bála by se housenek a brouků jako Zdeňka.“ Maminka spráskla ruce: „Tys dal Zdeničce housenky a žabičky? Což kdyby z toho dostala psotník? No počkej, jestli bude vzácná paní žalovat!“ „Copak tu děláš, Kájo?“ ozval se za ním hlas. Kája sebou trhl a obrátil oči po hlase. „Hele, strejček hajnej z Loškova! No jo, já byl ve škole, strejčku.“ „A že vás tak brzo pan učitel pustil? Náš Vašek ještě doma není. A šli jsme přece ráno před vámi.“ „Vašek tam ještě sedí, ale mne už to mrzelo, tak jsem šel domů.“ „Á,“ hvízdal hajný, „to se nesmí, Kájo! Škola není les ani hajnovna, aby ses mohl zvednout a jít, kdy chceš. Tam musíš sedět, pokud vás pan učitel všechny najednou nepustí. To budou doma mít malou radost. Kdybych teď potkal někde Vaška, dostane pár přes záda, víš?“

A musí zpátky! No, opatruj tě Pán Bůh!“ „Dejž to Pán Bůh!“ vzdychl Kája, a najednou ho pařez pálil a on vykročil k domovu. Široká lesní klenba se před ním otevřela. Už byl v „jejich“ lese. Znal každý strom. Tamhle na těch pařezech za pár dní porostou václavky. Tamhle se červenají muchomůrky, rád by je nakopl, ale tatínek se vždycky moc zlobil, když tak Kája udělal, a zakázal mu to. Panečku, ty by se rozstříkly! Má dnes cvočkové boty. Přiloudal se k hájovně. Pes se k němu rozběhl, div ho neporazil. Ale maminka vyšla a podívala se: „Ty už jsi tady? To je brzo! Poslouchej, neutekl jsi ze školy?“ Kája zůstal stát u plotu a myslil si: „Ta naše maminka všechno uhodne. Včera byl u dolů, přinesl domů boty plné červené hlíny, a maminka hned uhodla: „Tys nepásl, tys byl v dolech!“ „Tak co, školáku,“ zahřměl nad ním hlas, který nejmíň čekal, hlas otcův. „Tys utekl, co?“ Ani sám Kája neví, jak se dostal za plot a kdeže hned byla pohotově ta oblíbená tatínkova mast, a už měl výslužku pod zády: „Abys podruhé neutíkal!“ A aby smutku nebylo konce, řekl tatínek: „Maminko, dnes dostane Kája k obědu jen malý kousíček rozpíčku!“

POVÍDKA MĚSÍCE

Rozpíčky! Dnes mají rozpíčky! Ty jsou ještě lepší než „čikuláda“. Maminka do nich dává trnková povidla, říká, „u nás to tak dělají“. Křupou jak lískové oříšky. Kája dostal vždycky dva. Byly veliké jako točenice, ale on oba zmohl. Dnes tatínek řekl: „Dostane jen malý kousek!“ S tatínkem nejsou žerty, to je jisté. A maminka bez tatínka nic neudělá, to ví dávno. Třeba by si ráda poslední sousto od úst

utrhla a dala, když řekne tatínek: „Nedáš, maminko!“, nedá. „To jsem mohl raději v té škole zůstat,“ myslil si Kája. „A ona to přece nebude jen legrace. Škola není les ani hajnovna!“ řekl strýček hajný. Kája, na dvakrát se zakousnul do kousku rozpíčky, si umíňoval, že už víckrát ze školy neuteče.

KALEIDOSKOP

TŘI KRÁLOVÉ – I na začátku letošního roku k nám zavítali v rámci tříkrálové sbírky Tři králové, kteří byli pomyslnou tečkou za Vánocemi. Zaspívali nám popřáli hodně štěstí do nového roku.

VÝSLEDKY KLUB EINSTEIN

1. Věci na uklízení, smysly, kuchyňské spotřebiče, značky aut, luštěniny, žánry, pozdravy, stará povolání
3. Malá Maruška maluje modrý míč. Slavný Standa sleduje sportovní sezónu.
4. Deko, ocel, kůl, strup, kočka, hlas, sbor, vidle, vina, kráva, mezek, kostel
5. mák, vdolky, čočka, vejce – vejci, bramborová, špek, mléko, pepř a sůl, ocet, zelí, guláš, pivo – křen, šunka, buchty
6. jedle, hloh, kleč, borovice, bez, topol, javor

KALEIDOSKOP

SILVESTROVSKÁ VESELICE

Silvestrovská veselice přinesla příjemné zakončení roku 2025. V přátelské atmosféře si klienti užili posezení s občerstvením v podobě chlebíčků, kávy a cukroví.

Nechyběla zábava – hrálo se bingo, připomněli jsme si dnes již méně používané výrazy a velkou radost přinesla také bohatá tombola. Celým odpolednem se nesla dobrá nálada, kterou jsme na závěr symbolicky završili přípitkem šampaňským do nového roku.

KERAMIKA – Začátkem roku jsme opět zahájili práci v keramické dílně. Srdečně zveme každého, aby se tuto aktivitu nebál vyzkoušet. Tvořit může opravdu každý.

JAKÉ UDÁLOSTI A SVÁTKY SI PŘIPOMÍNÁME V ÚNORU?

MASOPUST

Tradice masopustu u nás sahají až do 12. století. Bylo to hlavně období hodování a karnevalů, ale taky s ním byla spojená symbolika hojnosti, úrody a plodnosti. Název sice působí tak, že je to období půstu, opak je ale pravdou. Celý masopust je **doba mezi postními obdobími Vánoc a Velikonoc**. Začíná po Třech králích a končí v úterý před Popeleční středou. Tento rok tak končí 17. února.

Masopust můžete v každém kraji znát pod jiným názvem, pokud tedy někdy uslyšíte názvy jako šibřinky, fašank, vostatke či končiny, nelekejte se. Je to masopust jako každý jiný, jen se mu v daném kraji říká jinak.

V průběhu masopustu můžete jíst vlastně cokoli, neplatí žádné omezení.

Popeleční středou však poté začíná období 40denního půstu, kdy by se člověk měl vyhnout konzumaci alkoholu a masa. Ačkoliv je období masopustu poměrně dlouhé, hlavní oslavy se většinou pořádají poslední víkend před jeho koncem. Dříve to bylo od poslední neděle do úterý před Popeleční středou, přičemž v úterý vrcholila veškerá zábava.

TUČNÝ ČTVRTEK

Úkol byl v tento den jediný – dopřát si tolik tučného jídla a dobrého pití, co hrdlo ráčí. Věřilo se totiž, že lidé potom budou celý rok při síle a zvládnou také blížící se období dlouhého půstu. Ráno se tradičně **začínalo zabijačkou**. V průběhu dne se stoly prohýbaly pod jitrnicemi, **jelity, prejtem, škvarky, tlačenkou, zabijačkovou polévkou i gulášem**. Na oběd se klasicky podávalo **knedlo-zelo-vepřo**, **oblíbený byl i buček**.

Také sladké muselo být co nejtučnější. **Smažily se masopustní vdolky, šišky a koblihy** plněné marmeládou, povidly i mákem, který byl v zimě pěknou vzpomínkou na léto. A samozřejmě také nebesky dobrá lahůdka – **boží milosti**, které se podávaly hlavně vymrzlým účastníkům maškarního průvodu.

MASOPUSTNÍ NEDĚLE

Masopustní neděli se také říkalo taneční. Hned po obědě vyhrávali hudebníci na návsi a zvali tak k muzice do hospody. Hned jak dohráli, začaly se otvírat vrata statků a dveře chalup a všichni mířili k hospodě. Pivo teklo proudem, tančilo se, a tak se veselilo až do ranních hodin.

MASOPUSTNÍ PONDĚLÍ

I v pondělí se pokračovalo v tanci. Byl to tzv. „mužovský bál“.

Na zábavu do kola tance mohli jen ženatí a vdané a svobodní tam neměli přístup.

MASOPUSTNÍ ÚTERÝ

Tento den byl dnem očekávaných maškar – konal se **ikonický průvod masek**. Lidé převlečení za nejrůznější figury a postavy obcházeli každý dům a stavení, kde zpívali, tančili a hráli a za odměnu dostávali bohaté občerstvení. Samozřejmě nesměly chybět koblížky a domácí kořalka. **Většina masek také měla svůj význam a pojily se s nimi různé tradice a rituály**.

Kupříkladu maska medvěda představovala hojnost, maska smrti znázorňovala konec zimy, strakáč neboli šašek pro svůj barevný oblek znázorňoval šťastný a veselý rok.

Každý chce svou babičku

Jana Hanušková

„Prosím, prosím, a kdy my dostaneme svou babičku?“, tahá mě za rukáv copatá holčička. Spolu s kamarádkou sedí u stolu, kde je na dvě babičky kupa dětí. Na prosincovém setkání s dětmi v domově byl sice ze začátku trochu zmatek, ne všichni dorazili do velkého sálu včas, ale nakonec každý dostal svého dospělého průvodce. A u pódia už čekala pro zúčastněné odměna - sladké koláče k zakousnutí.

Bylo vidět, že někteří se už dobře znají a těší se na setkání. „Nazdar Pepo, my už se známe,“ říká s úsměvem jeden z klientů chlapec, který se chová velmi způsobně, ale nemá problém vzít organizaci vzájemné komunikace do svých rukou. Je to rozený vůdce. „Vy si mě pamatujete,“ raduje se klučina. „To víš, že jo,“ směje se „jeho“ dědeček. „A vy se jmenujete jak?“, ptá se na tuto chvíli adoptovaný vnuk. „Já jsem přece Honza,“ zní odpověď.

U vedlejšího stolu drží jedna z klientek malého žáčka za ruku. „Je to příjemné,“ sděluje mi chlapec, když poslouchá, jak mu „jeho“ babička vypráví, jak tráví den: „Ráno se probudím a jdu se umýt. To je to nejceněnější na zvyku, aby se to tělo rozproudilo.“

O kus dál si parta dětí sděluje, co dostane k Vánocům. „Já už jsem dostal od babičky krabici, tááákhle velkou, je v ní lego,“ roztahuje ruce kluk. „My jsem naši vnučce koupili adventní kalendář, a to ji zaujalo,“ říká na to jedna z dospělých dam.

Vánoční zvyky mají být i tématem povídání mezi žáčky, kteří chodí do druhé třídy, a klienty domova. Dospělý doprovod rozdál dětem papír, kde jsou hlavní okruhy případných témat:

Babičko, dědečku, jak jste s rodiči slavili Vánoce, když jste byli malí? Jaký vánoční dárek si doteď pamatuje? Co doma maminka vařila ke štědrovečerní večeři? Jakými ozdobami jste zdobili vánoční stromek? Jaké vánoční zvyky jste doma dodržovali?

Děti se možná navržených témat nedržely, ale přesto si dopoledne užily - bavilo je společné malování, čtení a také nezapomněly zazpívat vánoční písničku.

INFORMACE Z DOMOVA

Další stravovací komise budou **11. 2. a 25. 2.**
O schvalování nového jídelníčku budou členové stravovací komise předem informováni.

Schůzka
důvěrníků
s vedením
domova se uskuteční
ve středu 11. 2. 2025
od 10:00
v sále.

Multisenzorická místnost A0

Připomínáme, že na odd. A0 je k dispozici multisenzorická místnost, která slouží k relaxaci a setkávání klientů. Místnost je odemčená a můžete ji kdykoli navštívit.

MEZI NÁMI

Stále se pravidelně každý měsíc setkáváme s dětmi z MŠ Křejského a ZŠ Campanus. V případě zájmu o setkávání s dětmi neváhejte oslovit aktivizačního pracovníka.

VIRTUÁLNÍ VÝLETY PO KRÁSÁCH NAŠÍ VLASTI I SVĚTA

Do našich 3D brýlí jsme nahráli nový obsah, který je v češtině. Nechte se provést po Pompejích, Florencii, ale i Brně nebo Bratislavě. Pro bližší informace a vyzkoušení tohoto programu neváhejte oslovit svého aktivizačního pracovníka.

Únor

Kozoroh - 22. 12. – 20. 1.

Cítíte, že jedna kapitola se uzavírá, i když to ještě nebylo vysloveno. Změna už probíhá. Čeká na vás něco pozitivního.

Vodnář - 21. 1. – 20. 2.

Věnujte se relaxu a přátelům. V únoru na vás čeká harmonie a příjemná energie a navíc jaro už je za dveřmi.

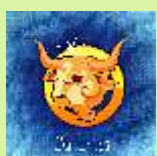
Ryby - 21. 2. – 20. 3.

Držíte se v pozadí a potlačujete sebe sama. Popustěte uzdu svým fantaziím a probudte v sobě aktivní přístup k životu.

Beran - 21. 3. – 20. 4.

Vy beránci buďte v únoru především opatrní na prostydnutí. Aktivitu venku provozujte promyšleně a ne moc dlouho.

Býk - 21. 4. – 21. 5.

Važte si toho, jaké lidi máte kolem sebe. Nehledejte někde něco lepšího. Ono by se vám to ani nemuselo vyplatit.

Blíženci - 22. 5. – 21. 6.

Vy zrozenci blíženčů kam přijdete, tam vnesete svoji optimistickou energii. Lidé vás rádi vidí a komunikují s vámi.

HOROSKOPY

Rak - 22. 6. – 22. 7.

Začátek roku vám přinese nával energie která se vám v dalších měsících bude hodit. V únoru vás čeká milé setkání.

Lev - 23. 7. – 22. 8.

Prodlužující dny a narůstající sluneční energie vám zlepši náladu a nabijí vás tolik potřebnou energií.

Panna - 23. 8. – 22. 9.

Nedělejte si starosti s malou komplikací. Pokud to necháte osudu, vše by se mělo hladce vyřešit. Relaxujte třeba u knížky.

Váhy - 23. 9. – 23. 10.

Únor je ideálním měsícem na zkoušení nových receptů a lahůdek. Nemusí to být nic složitého, stačí třeba dobrá pomazánka.

Štír - 24. 10. – 22. 11.

Dopřejte si v únoru dostatek spánku, který dopřeje tělu blahodárnou energii. Ani lehký šlofíček po obědě neuškodí.

Střelec - 23. 11. – 21. 12.

V únorovém čase jste okouzlujícími společníky. Využijte váš šarm naplno a budete středem pozornosti. Užijte si to.